

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9Co/430/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5712216980
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kotrčová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5712216980.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Kotrčovej a členov senátu JUDr. Jána Burika, JUDr. Ladislava Mejstříka, v právnej veci navrhovateľa Prvá stavebná sporiteľňa a.s., so sídlom Bajkalská 30, Bratislava, IČO: 31 335 004, zastúpeného JUDr. Martinom Kubincom, PhD., advokátom so sídlom v V. V., O. F. XX proti odporcom v rade 1/ R. O., nar. XX. X. XXXX, bytom M. nad Z. XXX, v rade 2/ X. O., nar. XX. X. XXXX, bytom ako odporkyňa v rade 1/, v rade 3/ L. O., nar. XX. X. XXXX, bytom Y. B. XXX, B. - Y. B., všetci zastúpení JUDr. Mário Buksa, právne služby s.r.o., so sídlom v Martine, Červenej armády 1, v konaní o zaplatenie 17 185,39 eur s príslušenstvom, na odvolanie odporcov proti rozsudku Okresného súdu Martin, č.k. 5C/240/2013-71 zo dňa 6. marca 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku o povinnosti odporcov v rade 1/, 2/ a 3/ zaplatiť navrhovateľovi 17 185,35 eur s príslušným úrokom z omeškania m e n í tak, že odporcovia v rade 1/, 2/ a 3/ s ú p o v i n í zaplatiť navrhovateľovi 16 926,15 eur s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 16 882,34 eur od 1. 10. 2012 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Plnením jedného z odporcov z a n i k á v rozsahu plnenia povinnosť ostatných odporcov.

Vo zvyšnej časti súd návrh navrhovateľa z a m i e t a .

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil odporcom v rade 1/, 2/ a 3/ zaplatiť navrhovateľovi sumu 17 185,35 eur s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 16 882,34 eur od 1. 10. 2012 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného z odporcov zaniká v rozsahu plnenia povinnosť ostatných. Vo zvyšnej časti návrh navrhovateľa zamietol. Rozhodnutie o trovách konania si vyhradil na čas po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

V konaní považoval za preukázané, že účastníci konania uzatvorili zmluvu o stavebnom sporení, a to zmluvu o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere dňa 6. 7. 2005, na základe ktorej odporcom v rade 1/, 2/ bol poskytnutý navrhovateľom mimoriadny medziúver v sume 15 601,14 eur. Odporca v rade 3/ bol ručiteľom. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie mimoriadneho medziúveru pod č. 1052594503, pričom po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení a pri dodržaní zmluvných podmienok, ako aj všeobecných podmienok pre zmluvy o stavebnom sporení sa mimoriadny medziúver zmenil na stavebný úver vo výške 282 000,- Sk. V prípade odporcov však k zmene medziúveru na stavebný úver nedošlo, finančné prostriedky, ktoré sa nasporili a ktoré boli vedené na účte, kde sa peniaze šetrili, sa stali predmetom exekúcie, pričom na druhom účte boli splácané odporcami len úroky z medziúveru. Mimoriadny medziúver bol vedený pod č. 1052594503 a stavebný úver pod č. 1052594802. Na finančné

prostriedky, ktoré odporcovia nasporili na účte stavebného sporenia, bola realizovaná exekúcia na základe exekučného príkazu od Exekútorského úradu JUDr. Mariána Janeka a Exekútorského úradu Mgr. Dušana Čerešňu. Odporcovia finančné prostriedky, ktoré im boli poskytnuté navrhovateľom, nevrátili. Po odstúpení od zmluvy navrhovateľom 21. 6. 2012 bola pohľadávka navrhovateľa vo výške 17 185,39 eur s tým, že navrhovateľ si uplatňoval úrok z omeškania z istiny 16 682,34 eur od 1. 10. 2012 do zaplatenia, pričom zostatok pohľadávky bol vyčíslený k 30. 9. 2012. K 20. 6. 2012 dlžná finančná čiastka predstavovala 16 797,81 eur. Požiadavke odporkyne v rade 1/, aby bolo odporcom umožnené plniť dlh navrhovateľovi v splátkach nevyhovelo, nakoľko výška navrhovanej mesačnej splátky odporkyňou v rade 1/ vzhľadom na výšku priznanej istiny bola neadekvátna a pre navrhovateľa by predstavovala príliš dlhé obdobie na úhradu jeho pohľadávky.

Proti rozsudku okresného súdu, v zákonnej lehote, doručili odvolanie odporcovia v rade 1/, 2/ a 3/. Vytýkali okresnému súdu, že vo veci rozhodol nesprávne, keď odporcov zaviazal na peňažné plnenie, na zaplatenie ktorého navrhovateľovi nárok nevznikol. Navrhovateľ predložil súdu výpočet dlžnej sumy, do ktorej zahrnul aj položky nazvané poplatok za druhú upomienku, predžalobná upomienka, informácia z CEREO, poplatok, výplata exekúcie, výplata nasporenej sumy - exekúcia, dôvodnosť zaplatenia ktorých síce v zmysle čl. XXIII. ods. 2, 3, 4 zmluvy, uzavretej medzi účastníkmi, mohla byť odôvodnená, avšak v konaní vôbec nebola podložená akýmkoľvek dôkazom. Taktiež namietali, že súd nevyhovelo ich žiadosti o umožnenie zaplatenia dlžnej sumy v splátkach. Predložili doklady o svojich príjmoch. Z týchto je evidentné, že nie je v ich možnostiach, a to ani predajom ich prípadného iného majetku, ktorý nemajú, aby v lehote určenej súdom, zaplatili navrhovateľovi celú ním požadovanú sumu. Preto žiadali, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec v intenciách ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. rozsudok okresného súdu zmenil spôsobom, uvedeným vo výrokovej časti rozhodnutia.

Krajský súd súc viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania preskúmal rozsudok okresného súdu iba v odvolaní napadnutej časti, teda pokiaľ sa týkalo priznaných poplatkov za jednotlivé úkony navrhovateľa, súvisiacich so správou a vedením úverového účtu odporcov. Z výpisu z účtu z odstúpeného medziúveru krajský súd zistil, že si navrhovateľ mimo poplatku za vedenie účtu účtoval i poplatky za zmenku, za upomienky, za prvú, druhú upomienku, predžalobné upomienky, pričom účtovanie týchto poplatkov nepodložil akýmkoľvek dôkazom o tom, že by takéto úkony, za ktoré si účtoval vo vzťahu k odporcom poplatky, vôbec vykonal.

V nadväznosti na uvedené potom odvolací súd okresným súdom priznanú finančnú čiastku krátil o navrhovateľom vyčíslené poplatky, a to najmä o poplatok za zmenku - 16,60 eur, poplatok za 2. upomienku z 29. 2. 2008 - 16,60 eur, predžalobnú upomienku z 31. 3. 2008 - 24,90 eur, poplatok za 2. upomienku z 31. 3. 2009 - 16,50 eur, predžalobnú upomienku z 30. 4. 2009 - 24,80 eur, poplatok za 2. upomienku z 31. 7. 2009 - 16,50 eur, poplatok za 2. upomienku z 30. 11. 2009 - 16,50 eur, predžalobnú upomienku z 31. 12. 2009 - 24,80 eur, poplatok za 1. upomienku z 28. 2. 2010 - 3,- eurá, poplatok za 1. upomienku z 31. 10. 2010 - 3,- eurá, poplatok za 2. upomienku z 30. 11. 2010 - 18,- eur, predžalobnú upomienku z 31. 12. 2010 - 25,- eur, poplatok za 1. upomienku z 31. 1. 2012 - 3,- eurá, poplatok za 2. upomienku z 29. 2. 2012 - 20,- eur, predžalobnú upomienku z 31. 3. 2012 - 30,- eur. Celkovo tak odvolací súd na upomienkach a predžalobných výzvach navrhovateľovi nepriznal poplatky v celkovej výške 259,20 eur.

Vzťah medzi účastníkmi, ktorý vznikol na základe zmluvy o poskytnutí medziúveru je tiež potrebné považovať za právny vzťah, ktorý vznikol na základe spotrebiteľskej zmluvy, pri uzatváraní ktorej boli odporcovia v postavení spotrebiteľa a navrhovateľ v postavení podnikateľa, ktorý má v predmete svojej činnosti aj poskytovanie takýchto úverov. Zmluva o medziúvere uzatvorená medzi účastníkmi má charakter vopred pripravenej formulárovej typovej zmluvy, ktorej obsah odporcovia nemali možnosť reálne ovplyvniť. V nadväznosti na uvedené bolo potrebné preto posúdiť záväzok odporcov z predmetnej zmluvy, uzatvorenej medzi účastníkmi, ako záväzok zo spotrebiteľskej zmluvy podľa § 52 a nasl. OZ.

Podľa § 121 ods. 3 OZ príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

V zmysle uvedeného zákon za príslušenstvo pohľadávky považuje skutočné náklady na jej uplatnenie, teda predpokladá presné výdavky, ktoré boli vynaložené za zaslanie upomienky a nie nejakú paušálnu sumu poplatku, nakoľko takto stanovený poplatok umožňuje získať na úkor spotrebiteľa majetkový prospech, ktorý prevyšuje skutočné výdavky. Paušálna výška poplatku za upomienku bez transparentného výpočtu skutočných nákladov predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku v rozpore s ratio legis zákona z dôvodu neurčitosti a nedostatočnej transparentnosti. Navyše predstavuje i neprijateľnú zmluvnú podmienku z dôvodu, že nebola individuálne dojednaná medzi účastníkmi, ale bola stanovená jednostranne iba veriteľom a aj to nie v texte zmluvy, ale v sadzobníku.

Podľa § 53 ods. 1 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasno a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 písm. a/ OZ za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy.

Vychádzajúc z uvedeného potom odvolací súd rozsudok okresného súdu zmenil spôsobom, uvedeným vo výrokovej časti rozhodnutia a nároky navrhovateľa uplatnené v konaní krátil o ním požadované poplatky za upomienky, predžalobné výzvy, poplatok za vystavenie zmenky, nakoľko nemal jednak preukázanú odôvodnenosť uplatnenia týchto poplatkov a jednak vychádzal z predpokladu, že v ich súvislosti si navrhovateľ môže uplatňovať iba skutočne vynaložené náklady, ktoré mu za zaslanie upomienok a predžalobných výziev vznikli. Pokiaľ sa týkalo účtovania ďalších poplatkov, napr. za vedenie účtu, za prechod na euro a pod., tieto súviseli s činnosťou peňažného ústavu v súvislosti so správou pohľadávky a podľa názoru odvolacieho súdu nepodliehajú preskúmvacej činnosti súdu.

Okresný súd o náhrade trov prvostupňového konania nerozhodoval a rozhodnutie si vyhradil na čas po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. V nadväznosti na to odvolací súd o trovách odvolacieho konania nerozhodoval, nakoľko o týchto rozhodne okresný súd spolu s rozhodnutím o trovách prvostupňového konania (§ 224 ods. 4 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.